

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант

Віра ЛЕБЕДЧЕНКО

(підпис)

(ім'я та прізвище)

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальності: 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Міжнародна економіка

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник:

канд.економ, наук, доцент
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Віра ЛЕБЕДЧЕНКО
(ім'я та прізвище)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри 601,

д. н. держ. упр., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Ярослава ЧЕРНА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Лебедченко Віра Віталіївна

доцент, канд. економ. Наук, доцент
Перелік дисциплін, які викладає:

- Міжнародний маркетинг;
- Міжнародний бізнес (аерокосмічна галузь);
- Бізнес-аналітика та діагностика;
- Бізнес-планування діяльності підприємства;
- Інтелект. капітал підприємства: оцінювання, управління, розвиток;
- Бізнес-аналітика;
- Міжнародна бізнес-аналітика;

Напрями наукових досліджень:
економічна безпека, маркетинг,
регіональна економіка, міжнародна економіка.

Контактна інформація:
v.lebedchenko@khai.edu

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Семестр	7
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<u>денна</u> : 4,5 кредити ЄКТС / 135 годин (48 аудиторних, з яких: лекції – 32, практичні – 16; СРЗ – 87); <u>заочна</u> : 4,5 кредити ЄКТС / 135 годин (16 аудиторних, з яких: лекції – 4, практичні – 12; СРЗ – 119)
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні (семінарські) та самостійна робота
Види контролю	Поточний контроль, модульний контроль, семестровий контроль – іспит
Пререквізити	Міжнародні економічні відносини, Міжнародна економіка Зовнішньоекономічна діяльність
Кореквізити	Міжнародна економіка (КР), Міжнародна інвестиційна діяльність, Теорія і практика міжнародної торгівлі
Постреквізити	Економічна дипломатія та міжнародна економічна політика, Міжнародна бізнес-аналітика, Міжнародний бізнес (КР), Переддипломна практика і виконання Кваліфікаційної роботи бакалавра.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес» є формування у майбутніх фахівців компетентностей щодо об'єктивних закономірностей, механізму та особливостей міжнародного бізнесу на сучасному етапі розвитку світової економіки, а також набуття ними навичок і вмінь дослідження стану та особливостей розвитку міжнародного бізнесу в різних секторах економіки, зокрема авіації, машинобудування, інформаційних технологій, інших суміжних галузях.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес»: на основі визначення основних принципів, понять та засад функціонування міжнародного бізнесу сформулювати теоретичні і практичні знання у студентів для аналізу різних аспектів діяльності компаній на міжнародній арені.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- здатність формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури, враховувати процеси соціально-політичної історії України у професійній діяльності;

- здатність навчатися та бути сучасно навченим;

- здатність приймати ефективні управлінські рішення для досягнення поставленої мети щодо забезпечення сталого розвитку;

- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

- здатність визначати функціональні області та їх взаємозв'язки, налагоджувати комунікації між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня;

- здатність до абстрактного мислення щодо функціонування складних економічних систем;

- здатність брати участь у ділових міжнародних організаційно-правових відносинах, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕН на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;

- здатність демонструвати знання базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій і методів у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм;

- здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі;

- здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати та вміти адаптуватися до змін міжнародного

середовища;

- здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свій професійний рівень;

- здатність визначати й оцінювати прояви економічної глобалізації та дисбаланс глобального розвитку;

- здатність до розробки і впровадження сукупності практичних заходів щодо організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Програмні результати навчання:

- усвідомлювати необхідність навчання, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

- демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

- досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

- досліджувати та ідентифікувати функціональні області та їх взаємозв'язки, налагоджувати комунікації між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня.

- обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

- розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції світогосподарського розвитку; визначати механізми й інструменти реалізації економічної політики.

- володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій;

- здатність визначати ризики давати оцінку міжнародним інвестиційним проектам, демонструвати механізм інвестиційної діяльності на міжнародному ринку.

- здатність виявляти особливості регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному та міжнародному рівнях, системи методів, що застосовується, також досліджувати інвестиційну позицію України;

– здатність визначати стан і тенденції розвитку інтеграційних процесів економічні ефекти, що виникають у результаті міжнародної економічної інтеграції, аналізувати та оцінювати економічне, політико-правове, суспільно-культурне середовище країн, що виступають учасниками міжнародної інтеграції.

4. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність та різновиди міжнародного бізнесу

Тема 1. Економічна природа міжнародного бізнесу.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Загальна характеристика міжнародного бізнесу. Розвиток форм бізнесу на основі посилення концентрації виробництва, збільшення розмірів капіталу, створення монополістичних союзів – картелів, синдикатів, трестів, концернів. Трансформація монополістичного промислового капіталу в банківську сферу. Особливості організації міжнародного бізнесу з кінця ХІХ в. по наш час в умовах формування міжнародних фінансових груп..

Тема практичного заняття: Загальна характеристика міжнародного бізнесу і його розвиток.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Вплив міжнародних організацій, на розвиток міжнародного бізнесу»

Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Визначення і класифікація середовища підприємства. Фактори змін міжнародного середовища підприємства. Аналіз середовища міжнародного бізнесу. Вплив глобалізації, регіоналізації та «нової економіки» на зміни в навколишньому середовищі міжнародного бізнесу. Прямі іноземні інвестиції в міжнародному бізнесі. Тіньова економіка в міжнародному бізнесі.

Тема практичного заняття Теоретична суть та аналіз середовища міжнародного бізнесу

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення

матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Інформаційна економіка в міжнародному бізнесі»

Тема 3. Міжнародний страховий бізнес.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Зміст поняття «страхування», перелік учасників страхових відносин. Види страхування і їх основні характеристики. Соціально-економічна роль страхування в міжнародному бізнесі. Сучасні тенденції розвитку міжнародних страхових послуг. Роль України в міжнародних страхових відносинах. Найбільші світові страхові компанії.

Тема практичного заняття: Соціально-економічна роль страхування в міжнародному бізнесі.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Напрями вдосконалення міжнародних страхових відносин»

Тема 4. Міжнародний туристичний бізнес.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Сутність і роль міжнародного туристичного бізнесу. Зміст поняття «міжнародний туризм». Елементи міжнародної туристської системи. Види туристських дестинацій. Основні напрямки розвитку туристської діяльності. Види туристських фірм. Класифікація туроператорів і функції, які вони виконують. Оцінка внеску міжнародного туризму в світову економіку.

Тема практичного заняття: Особливості розвитку міжнародного туристичного бізнесу.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Перспективи розвитку міжнародного туризму»

Тема 5. Організація міжнародної торгівлі.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Форми організації міжнародної торгівлі. Причини уніфікації міжнародних правил і процедур торгово-економічного співробітництва. Міжнародні економічні організації, які регулюють міжнародну торгівлю. Роль міжнародних товарних бірж та їх класифікація. Поняття цін світового ринку і систему ціноутворення на світовому ринку.

Тема практичного заняття: Особливості міжнародної торгівлі на сучасному етапі розвитку світової економіки.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Вплив СОТ на розвиток міжнародної торгівлі. Торгово-посередницькі фірми і їх зв'язок з ринком»

Тема 6. Міжнародні торгові мережі.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Зміст поняття «міжнародний фінансовий ринок». Структура та складові частини світового ринку капіталу. Сучасні тенденції міжнародного фінансового ринку. Сутність поняття «ринки, що розвиваються» та їхня роль і вплив на розвиток світової фінансової системи. Валютна біржа та її роль у функціонуванні міжнародного фінансового ринку. Фондова біржа та процеси, які відбуваються на міжнародних фондових біржах.

Тема практичного заняття: Міжнародні торгові мережі.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Українські фондові біржі та їх роль в міжнародній біржовій торгівлі»

Тема 7. Міжнародний фінансовий бізнес.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Зміст поняття «міжнародний фінансовий ринок». Структура та складові частини світового ринку капіталу. Сучасні тенденції міжнародного фінансового ринку. Сутність поняття «ринки, що розвиваються»

та їхня роль і вплив на розвиток світової фінансової системи. Валютна біржа та її роль у функціонуванні міжнародного фінансового ринку. Фондова біржа та процеси, які відбуваються на міжнародних фондових біржах.

Тема практичного заняття: Структура та складові частини світового ринку капіталу. Сучасні тенденції.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Українські фондові біржі та їх роль в міжнародній біржовій торгівлі»

Модульний контроль 1

- Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №2. Форми реалізації міжнародного бізнесу.

Тема 8. Мале і середнє підприємництво в сфері міжнародного бізнесу.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Сутність і роль малого і середнього підприємництва. Малий і середній бізнес в період структурних перетворень у світовій економіці. Розвиток малого і середнього підприємництва в залежності від природних, історичних і економічних умов країни. Тенденції розвитку малого і середнього бізнесу. Вплив держави на розвиток малого та середнього бізнесу.

Тема практичного заняття: Розвиток малого і середнього підприємництва в сфері міжнародного бізнесу.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Інвестиційна політика у секторі МСП»

Тема 9. Спільні підприємства в міжнародному бізнесі.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Спільні підприємства і їх організаційно-правові форми. Структура управління спільним підприємством і переваги спільних підприємств при виході на нові ринки. Обов'язки спільного підприємства, що визначаються Європейською економічною комісією. Основні стратегії і мотиви створення спільного підприємства. Форми співпраці при угодах між фірмами. Спільні підприємства, які знижують ризик партнерів на основі диверсифікації своєї діяльності.

Тема практичного заняття: Структурні складові міжнародного комерційного контракту.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Переваги та недоліки стратегії диверсифікації діяльності спільних підприємств».

Тема 10. Віртуальні підприємства в міжнародному бізнесі.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Вплив глобалізації на появу віртуальних підприємств. Конкурентні переваги віртуального підприємства на ринку перед іншими фірмами. Фізичні медіа, віртуальні медіа та інформаційно-технічні інструменти як елементи ведення бізнесу. Сфери використання елементів віртуалізації в залежності від рівня розвитку і специфіки підприємства. Переваги і недоліки віртуалізації в процесі ведення бізнесу.

Тема практичного заняття: Сутність віртуальних підприємств, та спонукальні мотиви появи «нової економіки».

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Електронний бізнес і його вплив на розвиток різних секторів економіки: авіації, машинобудування, інформаційних технологій, інших суміжних галузей»

Тема 11. Вільні економічні зони як форма ведення міжнародного бізнесу.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Що таке вільна економічна зона і цілі її створення. Класифікаційні ознаки господарської спеціалізації вільних економічних зон. «Макіладорас» як промислово-виробнича економічна зона. Відмінності техніко-впроваджувальних від сервісних вільних економічних зон. Причини виникнення офшорних бізнесу і видів офшорних операцій. Зміст понять «податкова гавань» та «реінвойсинг».

Тема практичного заняття: Вплив вільних економічних зон на розвиток міжнародного бізнесу.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Вільні економічні зони в Україні: перспективи для розвитку міжнародного бізнесу»

Тема 12. Стратегічні альянси і об'єднання в міжнародному бізнес.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютер.

Стисла анотація: Стратегічний альянс і причини його створення. Особливості вибору партнера однією зі сторін стратегічного альянсу. Види стратегічних альянсів в міжнародному бізнесі. Сфери співробітництва і конкуренції деяких стратегічних альянсів. Участь українських компаній у стратегічних альянсах. Переваги та недоліки функціонування стратегічних альянсів.

Тема практичного заняття: Міжнародні стратегічні альянси як чинник розвитку конкурентних переваг підприємства.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт. Виконання самостійних завдань на тему: «Стратегічні орієнтири формування міжнародних альянсів українських підприємств»

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2.

Індивідуальне завдання.

5. Індивідуальні завдання

Студенти виконують завдання на тему: «Аналіз перспектив розвитку міжнародного бізнесу в різних (на вибір) секторах національної економіки».

Робота має не перевищувати 10 сторінок формату А4 і містити наступні складові:

1. Тезисне дослідження сучасного стан розвитку обраного сектору національної економіки. Обґрунтування власного вибору.

2. Аналіз успішних національних/міжнародних проєктів.

3. Резюме перспектив та проблемних аспектів розвитку міжнародного бізнесу в обраному секторі.

Максимальний бал за виконаний проєкт – 10.

6. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративна лекція з елементами проблемної, лекція-бесіда, словесний метод, метод схематичного подання матеріалу, проблемно-логічний метод; на семінарських заняттях – метод розгорнутої бесіди та дискусії, метод самоконтролю, метод «круглого столу».

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв’язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Таблиця 8.1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0... 15
Модульний контроль 1	0...25	1	0...25

Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Модульний контроль 2	0...25	1	0...25
Виконання і захист РР	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Протягом семестру студент може заробити до 10 заохочувальних балів. Бали можна отримати за такими видами робіт:

- робота на лекціях та практичних заняттях (активність): 0 .. 5 балів,
- написання та захист реферату за темами дисципліни: 0 .. 5 балів,
- написання тез на науково-практичній конференції: 0 .. 10 балів.

При перевищенні максимуму балів (більше 100) студент отримуватиме 100 балів.

Таблиця 8.2 – Шкали оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційний залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань (максимальна кількість балів за кожне запитання – 30) і одного практичного запитання (задачі) – максимальна кількість балів – 40.

*У випадку дистанційного проведення іспиту студент проходить підсумковий контроль у формі тестування.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та розрахункову роботу. Вміти самостійно давати характеристику процесам управління персоналу організації, здійснювати класифікацію процесів управління персоналом, проводити аналіз персоналу на підприємстві.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти проводити діагностику підприємства та здійснювати організаційне проектування на високому рівні, розробляти посадові інструкції.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати одержанні знання.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі освіти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, повинні протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації протягом тижня після їх пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання пропущених занять шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами освіти під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи здобувачів освіти будуть їх оригінальними дослідженнями або міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами

дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

1. http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Naosach_Mizhnarodnij.pdf
2. Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=400>

11. Рекомендована література

Базова

1. Міжнародний бізнес [Текст] : навч. посіб. / Л.Л. Носач, О.С. Попов. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. С. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2019. – 178 с. Валютно-фінансові операції в міжнародному бізнесі [Текст] : начальний посібник / Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка, І.Ю. Мелушова) – Харків: ХДУХТ, 2019. – 222 с.
2. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. – Харків: Видавництво «Форт», 2017. – 221 с.
3. Міжнародний менеджмент [Текст] : навчальний посібник / П.І. Юхименко, Л.П. Гацька, М.В. Півторак та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 488с.
4. НМКД дисципліни [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_01A_Mizhnarodnij.pdf

Допоміжна

1. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник / І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка– Харків: Видавництво «Форт», 2018. – 175 с.
2. Фінансовий ринок : навч. посібник / Д. І. Дема, І. В. Абрамова, Л. В. Недільська; за заг. ред. Д.І. Деми. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 448 с.
3. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник / Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка, Ж.С. Зосимова, Н.А. Сокол – Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 240 с.

4. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / О. М. Файчук, С. В. Сидоренко. – К. : НУБіП України, 2016. – 236 с.

5. Управління міжнародним бізнесом: конспект лекцій для студентів економічного спрямування, аспірантів, викладачів / Н.Г. Ушакова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 126с.

12. Інформаційні ресурси

1. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Офіційний сайт. компанії. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

2. Міністерство закордонних справ України. Офіційний сайт. URL: <https://www.mfa.gov.ua/>

3. Міністерство економіки України. Офіційний сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/>

4. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. URL: www.minfin.gov.ua/

5. Державна митна служба України. Офіційний сайт. URL: <https://www.customs.gov.ua/>

6. Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ». Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrdzi.com/>

7. World Federation of Exchanges (WFE) (Всесвітня федерація бірж, ВФБ) Офіційний сайт організації. URL: <https://www.world-exchanges.org/>

8. Mergers and acquisitions Ukraine (M&A Ukraine) (Злиття та поглинання в Україні). Офіційний сайт компанії. URL: <https://mergers.com.ua/ua/>

9. Національний інститут стратегічних досліджень. Офіційний сайт. URL: <https://www.niss.gov.ua>

10. Інститут світової економіки і міжнародних відносин. Офіційний сайт. URL: <https://www.iweir.org.ua>